

Et bærekraftig pensjonssystem – demografiske, politiske og praktiske utfordringer

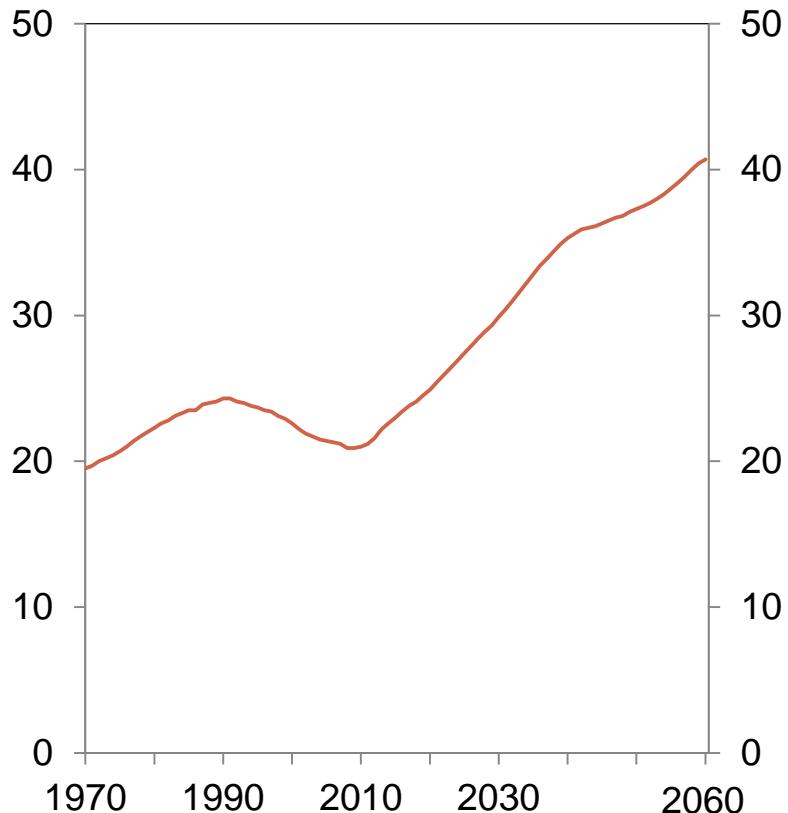
Jon Gunnar Pedersen
17. september 2014

Fra Første Mosebok

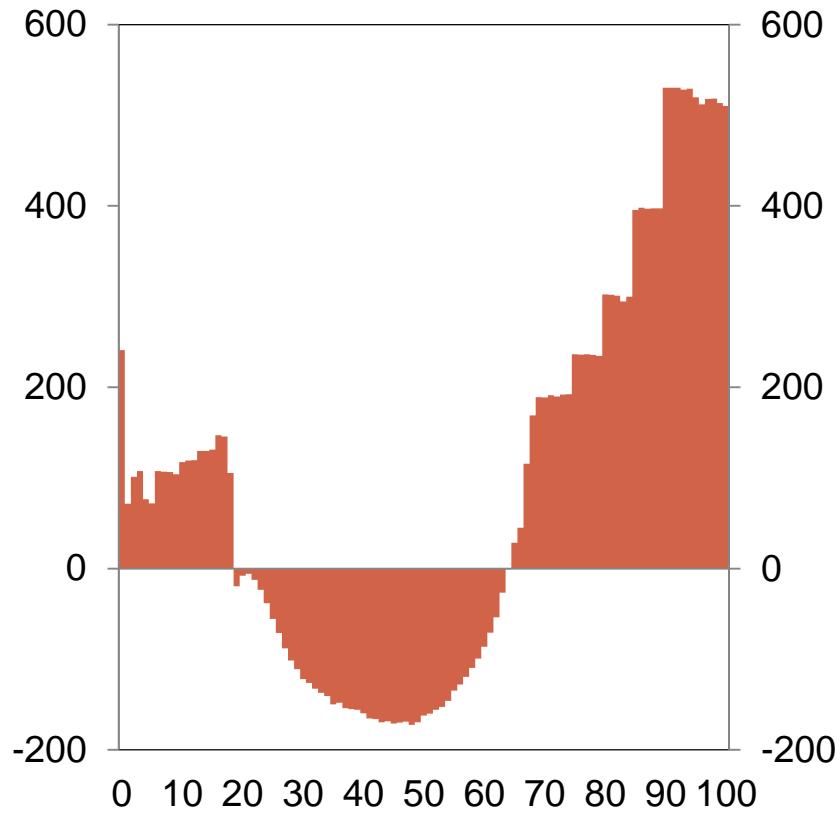
- Farao må gripe inn. Han må peke ut tilsynsmenn over landet og kreve inn en femtedel av avlingen fra Egypt i de sju årene med overflod.
- De skal samle all maten fra de gode årene som kommer, og lagre tresket korn under faraos beskyttelse i byene og ta vare på det.
- Maten skal være forråd for landet i de sju årene med hungersnød som kommer over Egypt. Da skal ikke landet gå til grunne av sult

Flere eldre gir økte utgifter

Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20–66 år). Prosent

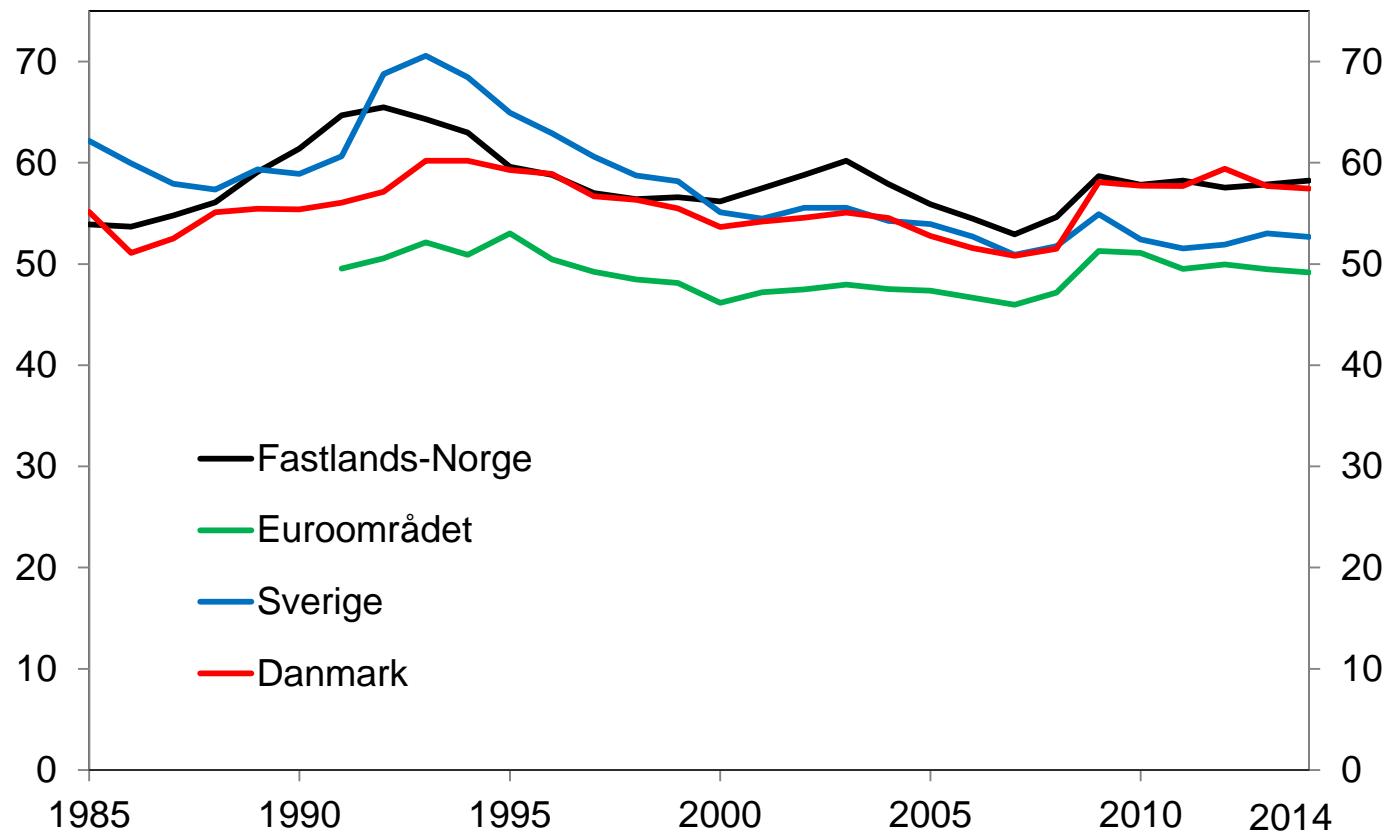
Netto overføringer etter alder i 2010. 1000 kroner

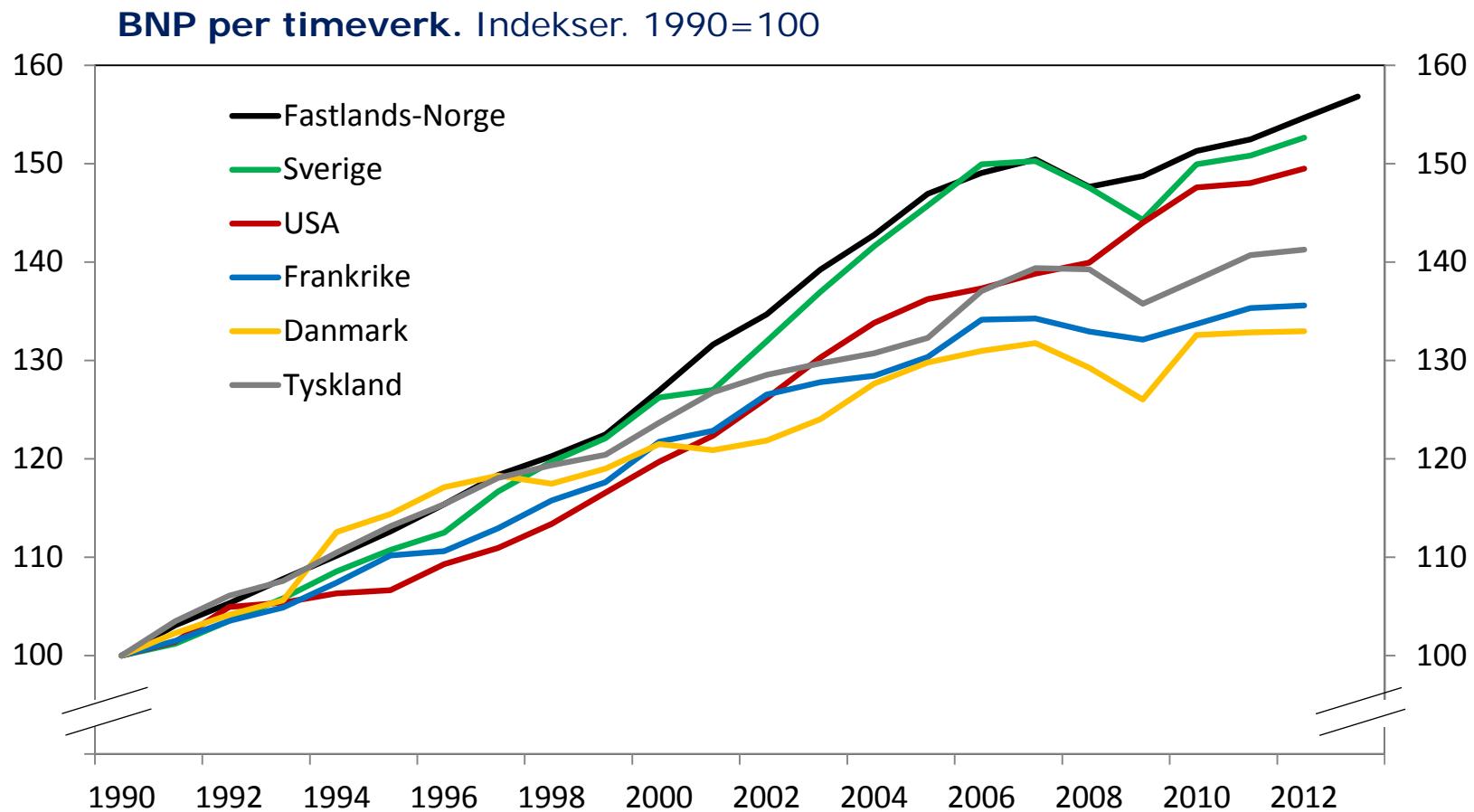
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Høyt nivå på offentlige utgifter

Utgifter i offentlig forvaltning. Prosent av BNP

Svakere produktivitetsvekst

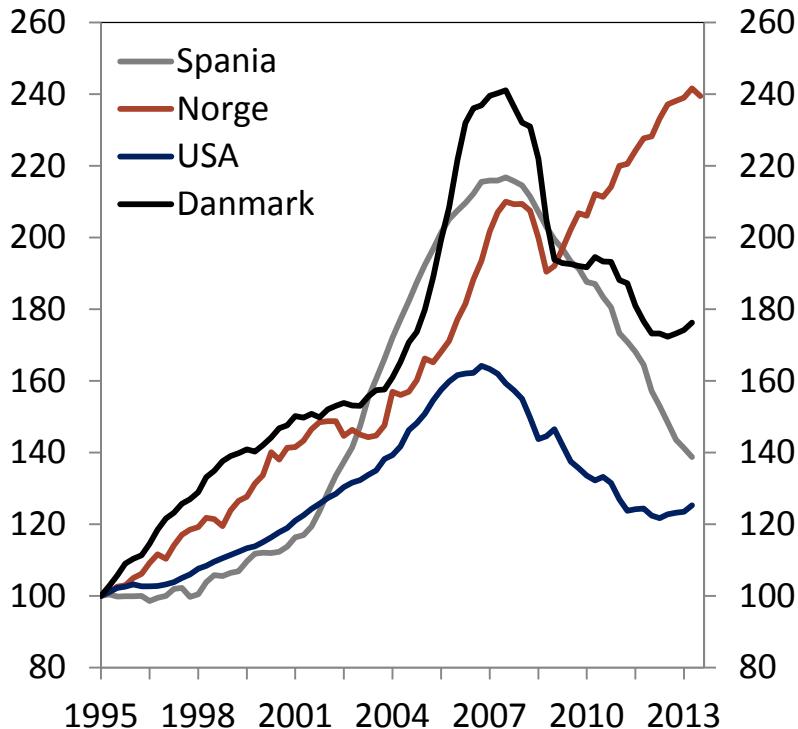
Kilder: OECD og Finansdepartementet

Kilde: OECD

Boligpriser og gjeld på et høyt nivå

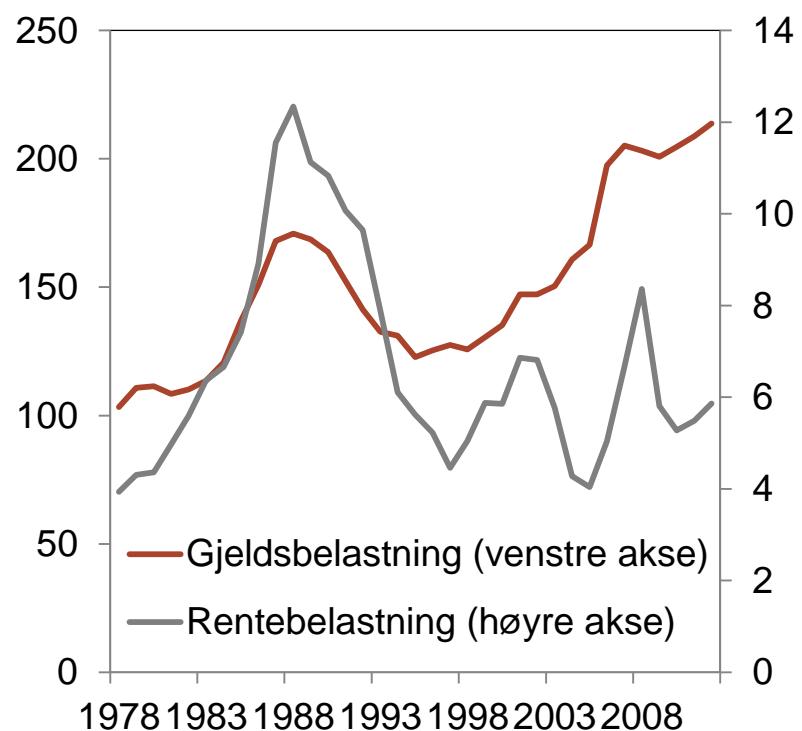
Reelle boligpriser i utvalgte land.

Indeks. 1. kv.1978=100.

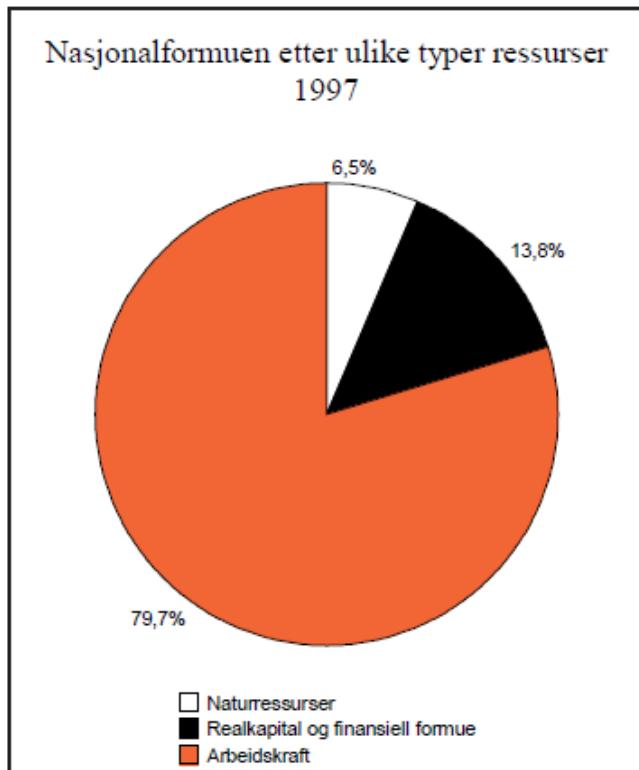
Husholdningenes gjeld og renteutgifter.

Prosent av disponibel inntekt

Arbeidskraften er viktigst

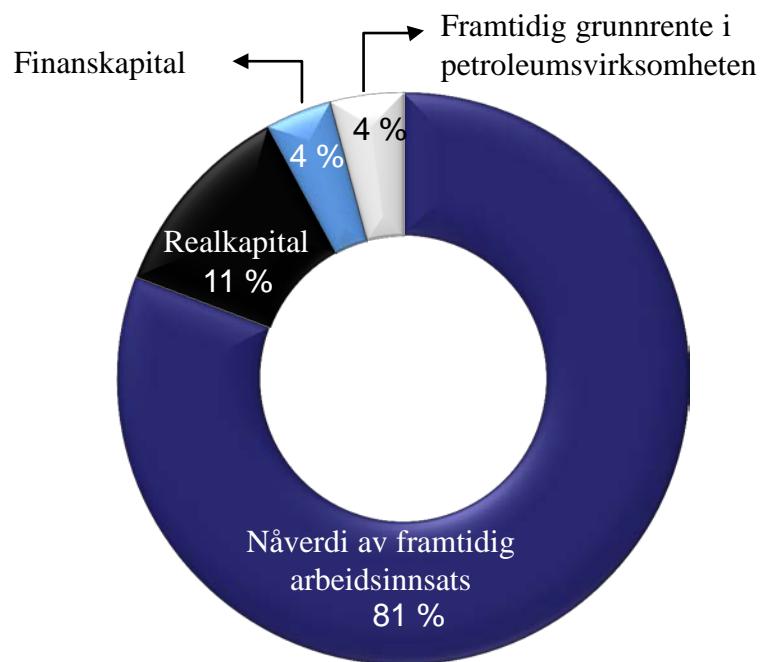
1997

Figur 3.11 Nasjonalformue etter ulike typer ressurser. 1997

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2014

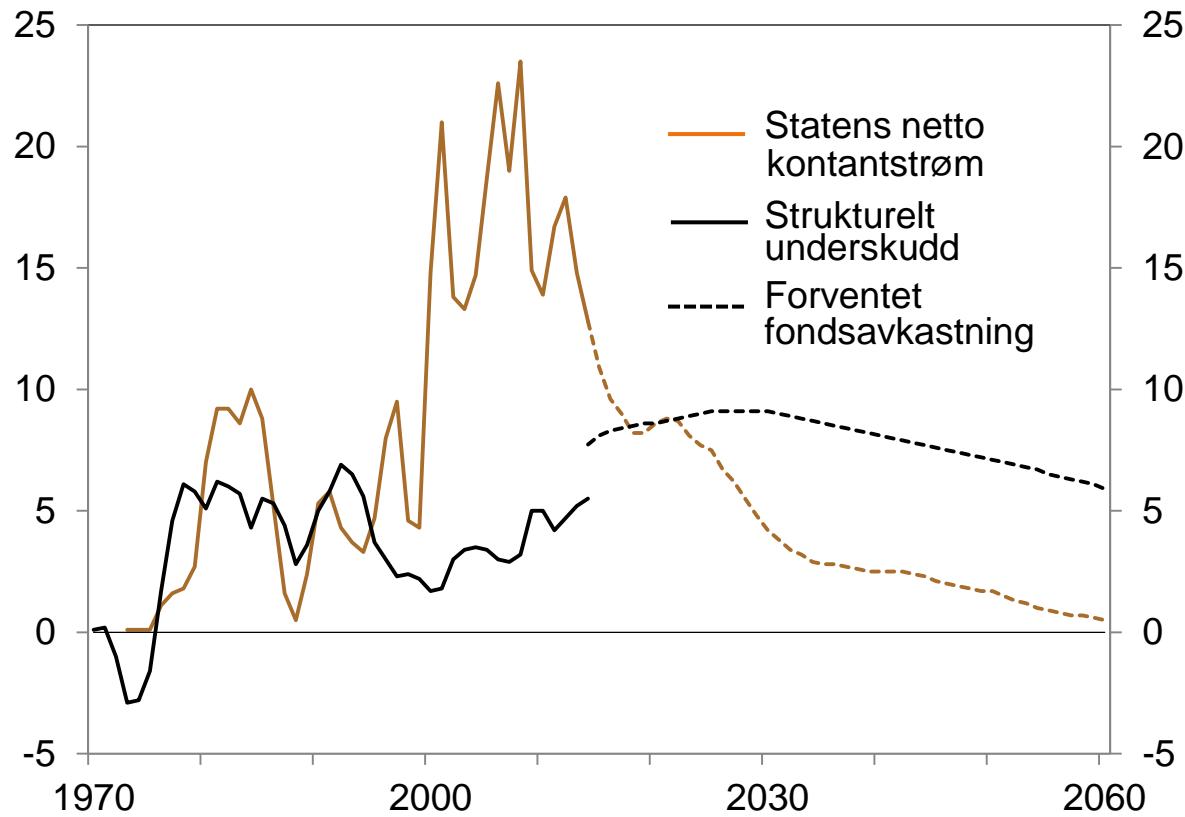

Nasjonalformue per innbygger

Kilder: Statistisk Sentralbyrå og Finansdepartementet (PM13)

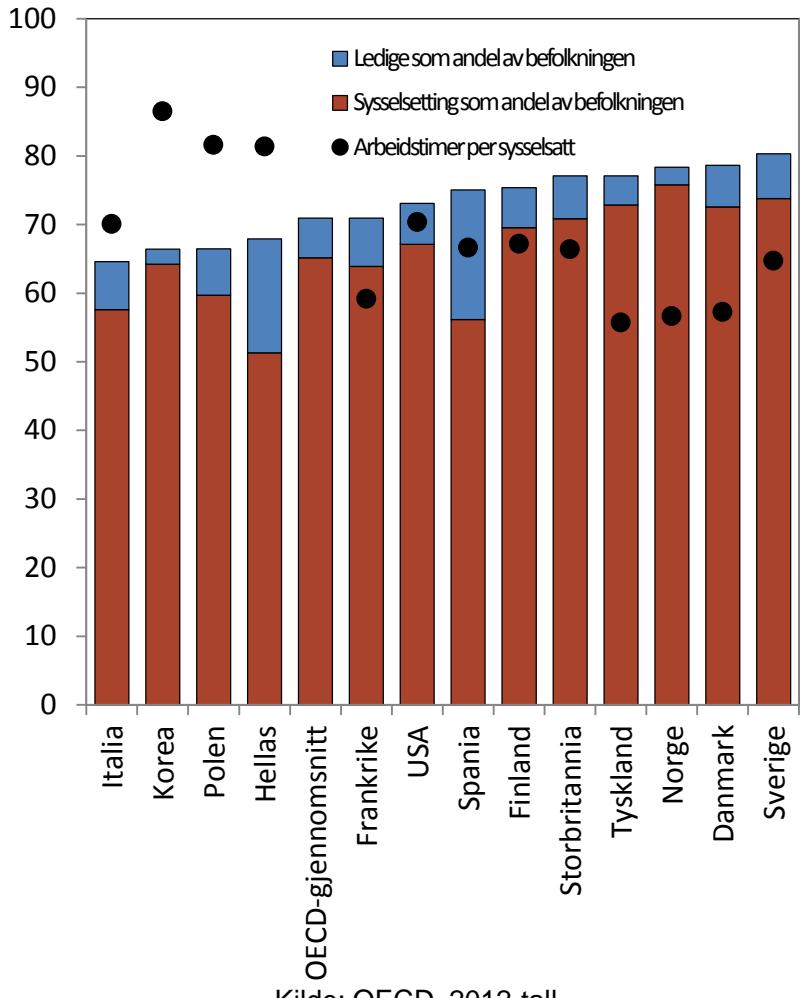
Oljeinntektene vil gi mindre bidrag

Prosent av trend-BNP Fastlands-Norge

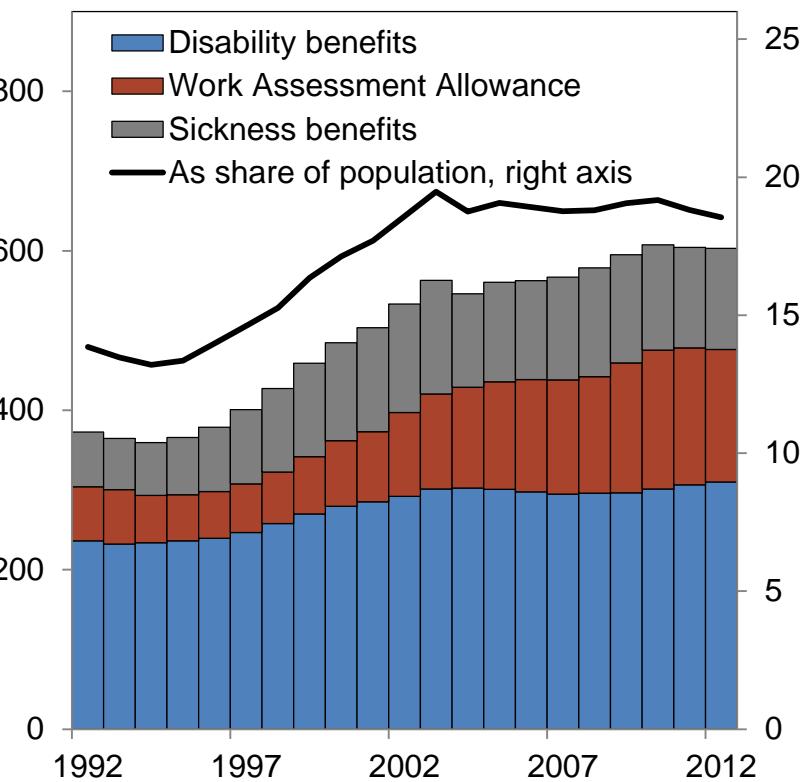

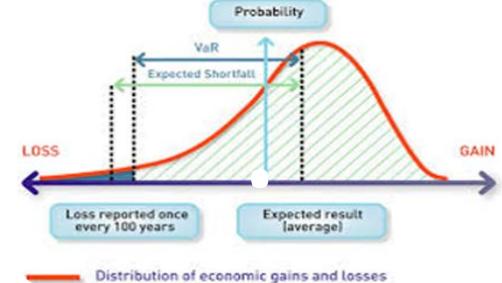
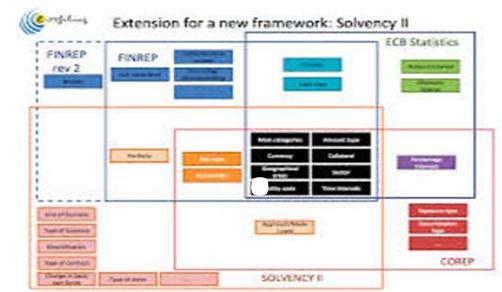
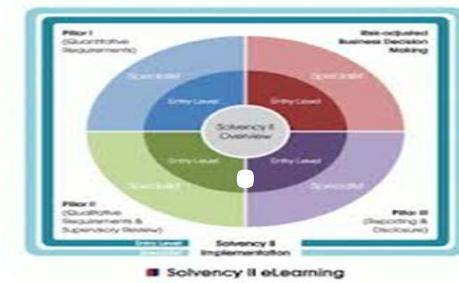
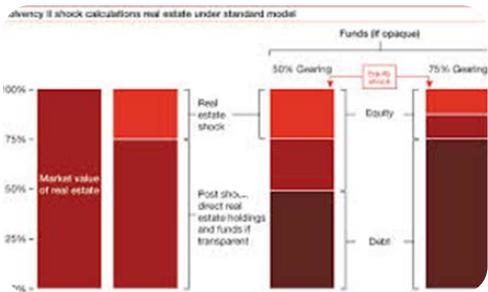
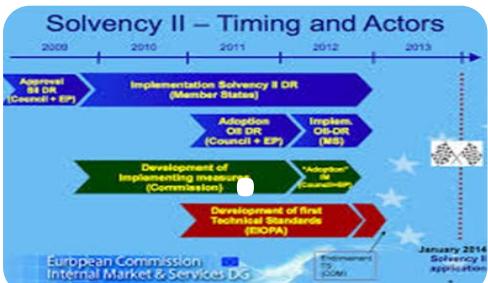
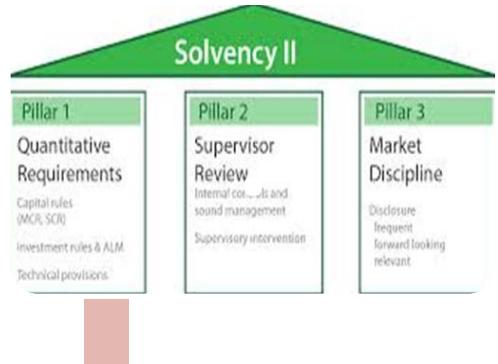
Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Å jobbe mer

Mottagere av helserelaterte yteler
1000 personer (venstre akse)
og pst. av befolkningen (høyre akse)

Denne aktiviteten her
virker ulønnsom ...

Her har man ikke akkurat
fokus på bunnlinja, nei ...

